

“KAIKESSA ON
HALKEAMA. SE ON
KOHTA, JOSTA VALO
PÄÄSEE LÄPI.”

Kuvaaja: Krista Keltanen

LUOVA TAUKO – LÖYDÄ OMA TAPASI ELÄÄ -KIRJA

Miten taiteilijat luovat teoksensa? Miten syntyy veistos, taulu tai uusi kenkämallisto? Maaretta Tukiaisen ja valokuvaaja Krista Keltasen yhteisteos *Luova tauko – löydä oma tapasi elää* kokoaa yhteen kahdentoista luovan tekijän tarinat ja vinkit luovaan tekemiseen. *Terhi Mäkinieniemi* esittelee kirjan.

Selkeästi kuvatut kahdentoista taiteilijan luomisprosessit vetävät lukijan nopeasti puoleensa. Uusia näkökulmia luovuuteen tarjoileva, kuvavetoinen 237-sivuinen kirja on lisäksi kaunis esine kirjahyllyssä. Kirja kannustaa etsimään ja ruokkimaan omaa henkilökohtaista luovuuden lähdettä sekä lisäämään luovuutta arjessa. Jokainen ihminen on omalla tavallaan luova ja jokaisella ihmisellä luova prosessi on luonteeltaan ainutlaatuinen ja omanlaisensa. Ei ole yhtä tapaa luoda tai olla luova. Luova prosessi on myös mysteeri, joka vetää puoleensa ja saa kysymään: Mistä luovuus kumpuaa ja miten kuka tahansa voisi sitä elämässään paremmin hyödyntää?

”Ei ole olemassa yhtä oikeaa tapaa ymmärtää.”

–Keri Smith

Uskaltautumalla jonnekin, missä ei ole aiemmin oltu, voi syntyä ainutkertaisella tavalla uutta – ja se on kenen tahansa saavutettavissa. Kirjan mukaan ei tarvitse olla nero, ollakseen luova. Osalla kirjaan valituista taiteilijoista oli aiempaa taustaa jollain toisella alalla, kuin mistä heidät nyt tunnetaan. Ja kuten NLP:ssä jokainen taiteilija on rakentanut omat toimivimmat työskentelytapansa, koonnut keinonsa

prosessien edistämiseksi, vahvistanut kykyjä selvittää vastoinkäymisistä ja treenannut hankkeidensa toteuttamistaitoja.

Jokaisen taiteilijan takana on myös ollut joku taustavaikuttaja, esimerkiksi kuvanveistäjä Kim Simonsson vaikuttui japanilaisen nykytaiteilija Takashi Murakamin luennosta ja alkoi tehdä lapsihahmoja sen inspiroimana. Jalkinesuunnittelija Terhi Pölkkiin teki vaikutuksen kuuro kenkäsuunnittelijaopettaja Camilla Skovsgaard, joka loi menestyneen merkin, vaikkei pystynyt puhumaan puhelimesta. Esitystaiteilija ja kirjailija Meiju Niskalalla isä, joka innosti aina ensin piirtämään innostavan asian.

Kuvassa Krista Keltanen (vas) ja Maaretta Tukiainen. Kuvaaja Sanni Tunturipuro

”Taide on tutkimusmatka sinne, missä tunne, taito ja tieto yhtyvät ainutlaatuisesti merkitykseksi.”

-Maaretta Tukiainen

”Aina jos on mahdollisuus tehdä jotain hyvää, tee se”.

Elina Hirvonen,
kirjailija ja dokumenttiohjaaja

Mistä kirja sai alkunsa?

- Se syntyi siitä kiinnostuksesta, miten menestyneet taiteilijat ja muotoilijat tuotoksensa tekevät, eli minkälainen heidän luova prosessinsa on. Median kautta näkyy usein vain taiteilijan lopputulos. Jutuissa kerrotaan ihmisestä ja hänen tarinastaan. Harvoin tuodaan esille se, millaisen prosessin kautta uusi luomus syntyi. Tätä halusimme lähteä tutkimaan. Uskomme, että itse kukin voi ammentaa siitä, mitä nämä ihmiset ovat oppineet luovuudesta ja elämästä, kirjan kirjoittaja Maaretta Tukiainen kannustaa.

Kirjailija, muutosvalmentaja, NLP Associate Trainer Maaretta Tukiainen ja valokuvaaja Krista Keltasen Luova tauko - Löydä oma tapasi elää -kirja avaa luovuuden ydintä inspiroivien taiteilijoiden tarinoiden avulla. Kirjaan on haastateltu

12 suomalaista taiteilijaa ja muotoilijaa. He avaavat lukijalle työhuoneidensa oven ja paljastavat luovan prosessinsa salat.

Missä luovuus kukkii?

Entä, mitkä ovat luovuuden elinehdot? Mitkä asiat tukevat luovuutta työn keskellä? Jokainen taitelija pohtii näitä aika ajoin. Kirja alkaa kuvataiteilija Fanny Tavastilan tarinalla.

- Fannyn ajattelussa korostuvat uteliaisuus, uskallus ja uusiutuminen, Tukiainen kertoo.

- Ja niinhän se on: Luovuudelle ei ole olemassa ennalta määriteltyä kaavaa. Jokaisen taiteilijan kohdalla se on ainutlaatuisia, omanlaistaan.

Tukiainen mukaan Tavastila on miettinyt paljon uteliaisuutta. Sitä, miten sen voisi säilyttää ihan missä tahansa asiassa. Esimerkiksi, kun tapaa uuden ihmisen, niin miten hänet voisi kohdata pikemminkin uteliaan mielin, kuin rakentaen tarkan kuvan jo etukäteen siitä, mitä hänen odottaa olevan.

Ole utelias ja ihmettele

Uteliaisuus on tärkeää myös suhteessa omaan työskentelyyn. Ettei tietäisi liian tarkasti sitä, mihin työ on menossa, vaan että voisi jotenkin hämmästyä. Ajatus houkuttelee etenkin paineisessa työelämässä, jossa harva ennättää tutkia, mihin jokin työn alla oleva asia on menossa. Valmista on tultava ja nopeasti. Kiireellä on kuitenkin hintansa. Lopputulos on harvoin innovatiivinen ja uudenlainen.

Kokeile ja herättele luovuuttasi Fanny Tavastilan kolmen näkökulman avulla:

1. UTELIAISUUS.

Kysy itseltäsi, mikä herättää kiinnostuksesi ja mistä haluaisit tietää lisää.

2. USKALLUS

Kysy itseltäsi, mitä tekisit, jos et pelkäisi.

3. UUSIUTUMINEN.

Kysy itseltäsi, jos mikä tahansa olisi mahdollista, minkä sallisit tapahtua.

Mikä näistä kolmesta on mielestäsi tärkein taito tulevaisuuden työelämässä?

Uteliaisuudessa on pohjimmiltaan kyse uskalluksesta. Kun maalaa, ei voi etukäteen tietää, meneekö työ seuraavasta sivel-timenvedosta pilalle. Uteliaisuus on sitä, että uskaltaa välillä epäonnistua ja edetä työn pilaamisen pelossakin. Aina on se vaara, että työ menee ainakin hetkellisesti huonompaan suuntaan. Mutta se on vain kestettävä.

Työelämässä epäonnistumisesta on puhuttu jo vuosia, mutta se on silti yhä tabu. Rapakon takana konkurssin läpikäyminen tarkoittaa sitä, että toimitusjohtajalla on kokemusta työnsä todellisesta luonteesta. Suomessa se on häpeä, josta on paras vaieta.

Epäonnistuminen takaa uusiutumisen

Todellinen uusiutuminen on mahdollista vain epäonnistumisen kautta. Epäonnistuminen taas edellyttää sitä, että pysyy avoimena elämälle. Taidetta ei voi tehdä, ellei pysty pysymään avoimena sille, mikä tulee esiin ja mitä itsessä on pintaa syvemmällä. Se on myös tie uudistumiseen.

Fanny Tavastila kiteyttää oman ajattelunsa näin: Luovuus on elämää. Sitä, että uskaltaa seurata sitä syvintä, mitä itsessä on, ja että pysyy avoimena uudelle. ●

Terhi Mäkinieni

Muistilista

oman polun tutkimiseen

1. Tunnista hetki
2. Luota havaintoon
3. Kysy ja kohtaa
4. Tavoita perimmäinen tunne
5. Tutki ja samoile
6. Tee malli
7. Yhdistä voimat
8. Toimi tavoitteesta käsin
9. Rakenna yhteys
10. Luo osista kokonaisuus
11. Näe asiat omin silmin
12. Löydä oma tapasi tehdä ja olla, kuka olet

Kirjassa mukana olevat Kaksitoista taiteilijaa ovat:

- kirjailija ja dokumenttiohjaaja *Elina Hirvonen*,
- valokuvataiteilija *Sanna Kannisto*,
- säveltäjä *Tuomas Kantelinen*,
- sisustusarkkitehti ja muotoilija *Joanna Laajisto*,
- huonekalusuunnittelija *Teppo Lakaniemi*,
- taiteilija *Meiju Niskala*,
- kenkäsuunnittelija *Terhi Pölkki*,
- kuvanveistäjä *Kim Simonsson*,
- yhteisöjen muotoilija *Arto Sivonen*,
- kuvataiteilija *Fanny Tavastila*,
- vaatesuunnittelija *Mira Vanttaja*
- vaatesuunnittelija *Hanna Virkamäki*.

”Kaikki kirjat jatkuvat myöhemmin.”

– Italo Calvino